

SÅ HÄR MYCKET FÅR DET LÅTA

Vanliga källor till buller i omgivningen är bil-, tåg- och flygtrafik, byggnadsarbeten och lekplatser. Inomhus är det barns lek, leksaker, musikutrustningar och ventilationssystem som är största källan. Riksdagen i Sverige har beslutat om riktvärden för trafikbuller som också ska gälla vid nybyggnad av bostäder eller vid större ombyggnader av trafikinfrastruktur.

30 dB inomhus med stängda fönster

45 dB inomhus nattetid med stängda fönster

55 dB utomhus vid fasad

70 dB vid uteplats i anslutning till bostad

SÅ HÄR MYCKET LÅTER SAKER OCH TING

Risk för hörselskador föreligger vid 8 timmars exponering av ljudnivåer på 85 dB. Är ljudnivån 100 dB kan det räcka med 15 minuter för att få skador på hörseln.

dB

10 Vindsus

30 Viskning

40 Fågelkvitter

50 Samtal med låg röst

70 Tvätt- eller diskmaskin

80 Hårtork

dB

90 Trafikbuller

100 Motorcykel

110 Rockkonsert

120 Smärtgräns

140 Jetmotor

180 Trumhinnan brister

VAD ÄR ETT LJUD?

Ljud är tryckförändringar i ett material. För att ett ljud ska uppstå måste något svänga eller vibrera. När ett material vibrerar, rör det sig fram och tillbaka. När det rör sig framåt pressas luftmolekylerna ihop och det blir tätare med luftmolekyler framför materialet. Det har bildats en tryckökning. När materialet rör sig bakåt, bildas i stället en trycksänkning. Dessa tryckförändringar sprids genom luften och träffar trumhinnan i örat. Då börjar trumhinnan svänga i samma takt som materialet. Varje gång trumhinnan träffas av en tryckhöjning, rör den sig inåt. När den träffas av en tryckminskning rör den sig utåt. Innerörat och hjärnan gör sedan om trumhinnans rörelser så att du kan uppfatta det som ett ljud.

MATERIAL OCH LJUD

Ljudet går olika fort i olika material. Hastigheten varierar dock lite med luftens temperatur och ökar när temperaturen ökar. Ett ljud färdas under normala förhållanden genom luften i 340 m/s. Nedan visar en tabell ljudets hastighet i olika material:

Ämne	Hastighet (m/s)
Aluminium	5 100
Järn	5 130
Koppar	3 560
Glas	4 000–5 000
Granit	4 000
Trä	4 000
Vatten	1 500

Källa: www.fritext.se

BULLER FRÅN DIN GRANNE?

Ljud från grannars lägenheter kan ibland upplevas som störande. Hög ljudnivå från TV, musik, fester och skällande hundar är något som gör att människor känner sig störda i sina hem.

Vad är det då som gäller om man blir störd i sin bostad? Oavsett om man bor i bostadsrätt eller hyresrätt får man inte utsätta sina grannar för buller eller andra störningar i för hög grad.

Vad kan du göra om du upplever dig störd av en granne? Det bästa är om du själv talar med personen. Vänta en tid och se om du tycker att störningarna har minskat. Fortsätter störningarna, ta då upp frågan med styrelsen i bostadsrättsföreningen eller fastighetsvärden. Det är då deras ansvar att utreda ärendet och slutligen är det Hyresnämnden som prövar de juridiska frågorna kring störningar och uppsägningar.

I Stockholm har de flesta större fastighetsägare en störningsjour som man kan kontakta vid akuta behov, t.ex. om grannen spelar väldigt hög musik mitt i natten. Musik innehåller ofta lågfrekventa basljud. Det är dessa basljud som lätt sprider sig långa sträckor i en fastighet och som kan upplevas som störande.

LAGEN PÅ DIN SIDA

Lagar och föreskrifter när det gäller buller i bostaden är bl.a. Socialstyrelsens allmänna rekommendationer (SOSFS 1996:7). När det gäller uppsägningar, se bostadsrättslagen 7 kap. 18§, alternativt jordabalken 12 kap. 42§ för hyresrätt.